

11

08

80

63

28

58

57

56

26

53

54

55

41

40

50

27

79

11

VESTINGROUTE

Waar Willem van Oranje een schans liet bouwen

VESTING BOURTANGE IS DE KLEURRIJKSTE KRAAL AAN DE KETTING VAN DEZE ROUTE. LAS DAAR GERUST EEN PAUZE IN VAN EEN PAAR UUR OM ALLES OP JE GEMAKTE BEKIJKEN. ROND DE ACHTSTE EEUW ONTSTONDEN IN HET GEBIED WESTERWOLDE DE ESDORPEN WEDDE, ONSTWEDDE EN VLAGTWEDDE. ONSTWEDDE BESCHIKT OVER DE GROOTSTE ESSEN.

ANWB KNOOPPUNTENROUTE - VESTINGROUTE - 41 KM

Je fietst een stukje door het dal van de Ruiten Aa. Gehuchten en akkers vergezellen je een groot deel van de tocht vandaag. Het is een lommerrijke route, veel gebladerte onder bomen en bosschages onderweg!

01 De **kerk van Onstwedde** valt op. Hij is namelijk helemaal van rode baksteen, tot de torenspits aan toe. Deze bakstenen zijn veel groter dan de huidige gangbare bakstenen en worden ook wel 'kloostermoppen' genoemd. Vroeger beheersten alleen

kloosterlingen de kunst van het stenen bakken, vandaar. Even na Onstwedde passeer je de grootste heuvel van Groningen, de Onstwedder Holte. De heuvel is door stuwing van het landijs ontstaan. Er is geen begroeiing. Klim er bovenop en geniet van het weidse uitzicht.

02 Vlak bij de Duitse grens, kom je aan de rand van het mooie vestingstadje **Bourtange**. Het is de moeite waard er binnen te fietsen. De geschiedenis van Bourtange gaat terug tot 1580, als Willem van Oranje opdracht geeft een schans te bouwen met vijf bastions in het moerasgebied op de grens met Duitsland. Hierna wordt Bourtange voortdurend uitgebreid en versterkt. Geleidelijk verliest de vesting in de negentiende eeuw zijn verdedigende functie. Vroeger boden de barakken onderdak aan soldaten die er waren gelegerd. Hoe dat er toen heeft uitgezien, beleef je in Museum De Baracquen, waar in een barak een soldatenonderkomen uit 1742 is ingericht. In Terra Mora komt de relatie tussen het moeras en de vesting aan de orde. Bezoek ook de kapiteinswoning uit 1661, het museum in de synagoge uit 1842. In Het Nieuwe Kruithuis, waar vroeger zo'n slordige 45 duizend pond kruit lag opgeslagen, exposeren kunstenaars.

03 **Smeerling** is een mooi, beschermd esgehucht. Het landschap is kleinschalig met akkertjes op de es en weilanden

in het beekdal. Hoge bomen werpen hun schaduw uit over de boerderijen of staan bij elkaar in bosjes. Een van deze bosjes is het Metbroekbos, een elzenbroekbos, dat samen met de aangrenzende weilanden wordt begraaasd door Lakenvelder runderen.

PARKEREN

P **Onstwedde**, Kerklaan 19; vanaf P linksaf

PAUZEREN

C **Onstwedde**, Museum Restaurant Slaait'nhoes, De Horn 5, slaaitnhoes.nl

I **Bourtange**, Informatiecentrum Vesting Bourtange, Willem Lodewijkstraat 33, bourtange.nl

B **Vlagtwedde**, Arjan Borgers 2Wielers, Wilhelminastraat 34, arjanborgerstweewielers.nl